

DECIZIE

22 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Victor Burduh
Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru

examinând recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Lavender Oil”,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Lavender Oil” împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cu privire la anularea refuzului, dispunerea examinării dosarului și obligarea acordării și achitării sprijinului financiar,

împotriva deciziei din 6 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată integral hotărârea din 19 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a fost declarată acțiunea ca inadmisibilă,

c o n s t a t ă:

La 7 noiembrie 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „Lavender Oil” (în continuare SRL „Lavender Oil”) a depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cu privire la anularea refuzului, dispunerea examinării dosarului și obligarea acordării și achitării sprijinului financiar.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a invocat că la data de 20 mai 2014 în scopul recuperării parțiale a investițiilor a depus în adresa Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură dosarul privind solicitarea sprijinului financiar pentru Măsura 3-V „Stimularea investițiilor pentru înființarea plantațiilor multianuale, inclusiv sisteme antiîngheț și instalații antigrindină, defrișarea plantațiilor multianuale supuse casării și promovarea producției vitivinicole”, înregistrat sub nr. 35 (codul acordat 3- V/1405HN1764), întrunind toate criteriile de eligibilitate.

Prin răspunsul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură din 31 iulie 2014, dosarul de subvenționare a fost considerat neeligibil, în acest sens fiind anexat Procesul-verbal nr. 29 din 28 iulie 2014, din care rezultă că temei al

refuzului acordării sprijinului financiar a fost invocat introducerea de către societate a datelor vădit denaturate în scopul corespunderii investiției efectuate.

Din aceste considerente, la data de 30 iunie 2015 de către Procuratura Generală a fost pornită cauza penală pe semnele calificative ale infracțiuni prevăzute de art. 27, 190 alin. (5) Cod Penal, administratorul SRL „Lavandia S”, în prezent SRL „Lavender Oil” – Ion Macari fiind pus sub bănuire.

Ulterior, prin ordonanța privind clasarea procesului penal din 26 februarie 2016 s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a lui Ion Macari cu clasarea procesului penal, temei de scoaterea de sub urmărire penală a servit neelucidarea deplină a situației faptice reale de către reprezentanții Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură.

Prin cererea prealabilă din 18 septembrie 2018 reclamanta a solicitat anularea refuzului pârâtei nr. 278/02 din 31 iulie 2014 și a Procesului-verbal nr. 29 din 28 iulie 2014; examinarea dosarului depus de către SRL „Lavender Oil” (fosta SRL „Lavandia S”) înregistrat sub nr. 35 din 20 mai 2014 și achitarea din contul pârâtei în beneficiul său a sumei de 223042 lei cu titlu de sprijin financiar pentru Măsura 3-V conform dosarului de subvenționare depus, însă prin răspunsul din 25 septembrie 2018 a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, cererea prealabilă a fost respinsă ca neîntemeiată, motiv pentru care a fost depusă prezenta acțiune în instanța de contencios administrativ.

SRL „Lavender Oil” a solicitat anularea refuzului Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr. 278/02 din 31 iulie 2014 și a Procesului-verbal nr. 29 din 28 iulie 2014; examinarea dosarului înregistrat sub nr. 35 din 20 mai 2014 de către Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură; obligarea Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură de a încheia cu reclamanta contractul de acordare a sprijinului financiar pentru anul 2014 în sumă de 223042 lei, pentru Măsura 3-V conform dosarului de subvenționare depus și obligarea Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură de a-i achita valoarea subvenției conform dosarului de subvenționare nr. 35 din 20 mai 2014 în sumă de 223042 lei cu titlu de sprijin financiar pentru Măsura 3-V.

Prin hotărârea din 19 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Lavender Oil” a fost admisă parțial, fiind anulat Procesul-verbal nr. 29 din 28 iulie 2014 privind constatarea iregularităților întocmit de Direcția Administrare și Control a Agenției de Intervenție și Plăți în Agricultură. A fost anulat refuzul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr. 278/02 din 31 iulie 2014. A fost obligată Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură de a-i achita SRL „Lavender Oil” valoarea subvenției conform dosarului de subvenționare nr.35 din 20 mai 2014 în sumă de 223042 lei cu titlu de sprijin financiar. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 26 februarie 2019, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a declarat apel împotriva hotărârii din 19 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, care la 2 mai 2019 a fost completat cu motivare, solicitând în final admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei decizii noi, de respingere ca neîntemeiată a acțiunii.

Nefiind de acord cu hotărârea din 19 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, la 4 martie 2019 SRL „Lavender Oil” a contestat-o cu apel

preliminar, care la 27 mai 2019 a fost completat, solicitând în final admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea respingerii acțiunii cu pronunțarea în aceasta parte a unei decizii noi, de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 6 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată integral hotărârea din 19 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a a fost declarată acțiunea ca inadmisibilă.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel și parțial a hotărârii instanței de fond, la data de 2 ianuarie 2020, SRL „Lavender Oil” le-a contestat cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii instanței de fond în partea respingerii acțiunii și casarea integrală a deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-au indicat motivele de drept și de fapt invocate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel motivată anexate la dosar, suplimentar invocându-se că instanța de apel a aplicat eronat normele ce țin de procedura examinării acțiunii în contenciosul administrativ, or, instanța de fond a examinat litigiul deferit judecătii în temeiul Legii contenciosului administrativ și a Codului de procedură civilă, pe când instanța de apel a examinat litigiul doar prin prisma Codului administrativ.

Omisiunea fiind în faptul că potrivit Legii contenciosului administrativ (în vigoare la momentul judecării cauzei în instanța de fond), prescripția putea fi opusă numai în primă instanță prin cerere și doar în ședința de pregătire.

Prescripția nu se putea invoca din oficiu de instanță, ci numai de cel în favoarea căruia a curs, fără nici o condiție suplimentară.

Din materialele dosarului, însă, rezultă că atât în referința depusă, cât și în cadrul dezbaterilor judiciare în prima instanță, reprezentantul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nu a invocat omiterea de către recurentul-reclamant a termenului de adresare în instanța de contencios administrativ.

Prin urmare, instanța de apel s-a eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de înfăptuire a actului de justiție, a examinat superficial circumstanțele cauzei, nu a intrat în esența litigiului și nu a apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, motiv pentru care greșit a declarat inadmisibilă acțiunea ca fiind depusă cu încălcarea termenului de 30 de zile prevăzut de lege.

La data de 10 iunie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat recursul recurenteii SRL „Lavender Oil” în adresa intimă Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, cu explicarea dreptului de a depune referință.

Prin referința depusă la 26 iunie 2020, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a solicitat declararea recursului depus de SRL „Lavender Oil” ca inadmisibil.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, care în conformitate cu art. 257 alin. (1) Cod administrativ a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod, Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000 a fost abrogată.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Respectiv, procedura de contencios administrativ dedusă judecării în prezenta speță în partea procedurală urmează a fi judecată prin prisma dispozițiilor Codului administrativ, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, iar în partea materială urmează a fi aplicate prevederile legale în vigoare la momentul emiterii actelor administrative ce se contestă, și anume a Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (abrogată la 1 aprilie 2019).

Or, în speță procedura administrativă a fost inițiată inițial în anul 2014, după care în anul 2018 și se referă la o activitate administrativă inițiată până la 1 aprilie 2019, aspect care determină, că la caz se vor aplica dispozițiile legale vechi, care reglementau aceste instituții.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus la data de 2 ianuarie 2020 (f.d.168) este în termen, or, decizia instanței de apel din 6 noiembrie 2019 a fost recepționată de recurentă la data de 10 decembrie 2019 (f.d.163).

Prin încheierea din 15 iulie 2020 a Curții Supreme de Justiție, recursul depus de SRL „Lavender Oil” a fost numit pentru examinare în complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată.

În speță, Colegiul nu consideră oportun de a cita participanții la proces și reprezentanții acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurentei SRL „Lavender Oil” au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia din 6 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui cauza la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecători.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. d) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție casează integral decizia instanței de apel și

restituie cauza instanței de apel dacă, în baza limitelor stabilite de lege ale examinării recursului, nu poate adopta o soluție finală în acest caz.

După cum denotă actele cauzei, la data de 20 mai 2014 SRL „Lavandia S”, actualmente SRL „Lavender Oil” a depus cerere de solicitare a sprijinului financiar nr. 3-V/1405HN1764, în mărime de 223 042 lei conform Măsurii 3 „Stimularea investițiilor pentru înființarea plantațiilor multianuale, inclusiv sisteme antiîngheț și instalații antigrindină, defrișarea plantațiilor multianuale supuse casării și promovarea producției vitivinicole” din Regulamentul privind modul de repartizare a mijloacelor fondului de subvenționare a producătorilor agricoli, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 135 din 24 februarie 2014 (f.d.24).

Prin răspunsul nr. 278/02 din 31 iulie 2014 Agenția de Intervenție și Plăți în Agricultură a informat reclamanta că dosarul de subvenționare a fost considerat neeligibil, pe motivul introducerii de către societate a datelor vădit denaturate în scopul corespunderii investiției efectuate, acest fapt fiind constatat prin procesul-verbal nr. 29 din 28 iulie 2014 a comisiei din cadrul Direcției Administrare și Control a Agenției de Intervenție și Plăți (f.d.13).

Din aceste considerente, ulterior, la data de 30 iunie 2015 de către Procuratura Generală a fost pornită cauza penală pe semnele calificative ale infracțiunii prevăzute de art. 27, 190 alin. (5) Cod Penal al Republicii Moldova, administratorul SRL „Lavandia S” – Ion Macari fiind pus sub bănuire.

Ulterior, prin ordonanța privind clasarea procesului penal din 26 februarie 2016 a procurorului în Procuratura r-lui Hâncești Vasile Discuțu, s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a lui Ion Macari cu clasarea procesului penal, temei de scoaterea de sub urmărire penală a servit neelucidarea deplină a situației faptice reale de către reprezentanții Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură (f.d.63-67).

La data de 18 septembrie 2018 SRL „Lavender Oil” a depus în adresa Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cerere prealabilă, solicitând anularea refuzului pârâtei nr. 278/02 din 31 iulie 2014 și a Procesului-verbal nr. 29 din 28 iulie 2014; examinarea dosarului depus de către SRL „Lavender Oil” (fosta SRL „Lavandia S”) înregistrat sub nr. 35 din 20 mai 2014 și achitarea din contul pârâtei în beneficiul său a sumei de 223042 lei cu titlu de sprijin financiar pentru Măsura 3-V conform dosarului de subvenționare depus, însă prin răspunsul din 25 septembrie 2018 a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, cererea prealabilă a fost respinsă ca neîntemeiată, motiv pentru care a fost depusă prezenta acțiune în instanța de contencios administrativ (f.d.9,11).

Înaintând prezenta acțiune în instanța de contencios administrativ, SRL „Lavender Oil” a solicitat anularea refuzului Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr. 278/02 din 31 iulie 2014 și a Procesului-verbal nr. 29 din 28 iulie 2014; examinarea dosarului înregistrat sub nr. 35 din 20 mai 2014 de către Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură; obligarea Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură de a încheia cu reclamanta contractul de acordare a sprijinului financiar pentru anul 2014 în sumă de 223042 lei, pentru Măsura 3-V conform dosarului de subvenționare depus și obligarea Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură de a-i achita valoarea subvenției conform dosarului de subvenționare nr. 35 din 20 mai 2014 în sumă de 223042 lei cu titlu de sprijin financiar pentru Măsura 3-V (f.d.3-4,93).

Prima instanță, fiind investită cu judecarea cauzei în fond și având ca obiect anularea refuzului, dispunerea examinării dosarului și obligarea acordării și achitării sprijinului financiar, a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii pe care a admis-o parțial.

Judecând apelurile declarate de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură și de SRL „Lavender Oil”, instanța de apel a casat integral hotărârea din 19 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a declarat acțiunea ca inadmisibilă.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că administratorul intimatului-apelant SRL „Lavender Oil” Ion Macari a cunoscut despre refuzul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr. 278/02 din 31 iunie 2014 cel puțin la data de 10 februarie 2016 când a fost audiat în calitate de bănuț, însă în instanța de contencios administrativ s-a adresat la 7 noiembrie 2018, adică peste 4 ani, ceea ce denotă că SRL „Lavender Oil” a încălcat termenul de adresare în instanța de judecată.

Mai mult decât atât, SRL „Lavender Oil”, prin acțiunea depusă nu a solicitat repunerea în termen, considerând abuziv justetea acțiunilor sale.

Totodată, Curtea de Apel Chișinău a reținut că pornirea procesului penal la caz nu poate servi temei de repunere în drepturi.

Or, condițiile stabilite de legiuitor pentru exercitarea dreptului la acțiune în interiorul termenului de prescripție, trebuie să asigure o îmbinare echitabilă a intereselor persoanelor fizice și juridice, inclusiv dreptul de a fi examinată cauza “în mod echitabil”. Dreptul la un proces echitabil include respectarea principiului egalității armelor.

Aceasta presupune posibilități procesuale egale pentru părțile în proces, indiferent de calitatea lor. Astfel că fiecare parte, atât reclamantul cât și pârâtul, trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza, în condiții care să n-o plaseze într-o situație net dezavantajoasă sau mai avantajoasă în raport cu adversarul său. Între părți trebuie să se mențină un echilibru corect.

La rândul său, examinarea unei acțiuni depusă în afara termenului legal constituie o încălcare a principiului legalității și securității raporturilor juridice și respectiv, emiterea unei soluții ar fi inadmisibilă în ordinea de drept, cu atât mai mult că la îndeplinirea acțiunilor procedurale, respectarea cerințelor cu privire la admisibilitate, constituie un aspect important al dreptului la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 § 1 a Convenției Europene a Drepturilor Omului.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizând materialele dosarului în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, ajunge la concluzia că soluția dată de către instanța de apel contravine circumstanțelor cauzei.

Or, o astfel de soluție rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele. Mai mult că concluziile instanței de apel sunt bazate pe o apreciere unilaterală și arbitrară a materialului probator, fapt ce vine în contradicție cu normele de drept procedural.

În susținerea poziției enunțate, instanța de recurs reiterează prevederile art. 1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000

(în vigoare până la 1 aprilie 2019), conform căruia orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Conform art. 14 alin. (1) din aceeași lege, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art. 16 alin. (1) al legii enunțate, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prealabilă sau nu a primit niciun răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte, a actului respectiv și repararea pagubei cauzate.

Iar în condițiile art. 17 alin. (1) și (4) din Legea contenciosului administrativ, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la: a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării refuzului de soluționare a unei cereri prin care se solicită recunoașterea dreptului pretins sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea unei astfel de cereri; c) data comunicării actului administrativ, în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă. Termenul de 30 de zile specificat la alin. (1) este termen de prescripție.

Totodată, conform dispozițiilor art. 271 din Codul civil (până la modificările operate prin Legea nr. 133 din 15 noiembrie 2018, în vigoare din 1 martie 2019), acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripția, depusă pînă la încheierea dezbaterilor în fond. În apel sau în recurs, prescripția poate fi opusă de îndreptățit numai în cazul în care instanța se pronunță asupra fondului.

Astfel, din prevederile legale enunțate rezultă că, prescripția extinctivă se aplică doar la cererea persoanei interesate, adică dacă pârâtul nu a atenționat asupra faptului de scăpare a termenului de prescripție de către reclamant, atunci instanța de judecată nu poate din oficiu să refuze în acțiune pe motivul omiterii termenului de prescripție.

Raționamentul expus supra rezidă din principiul contradictorialității și egalității armelor în proces, care presupune organizarea procesului astfel încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept, care are legătură cu pricina dată judecării, și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței.

În atare circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de apel pripit a concluzionat asupra inadmisibilității acțiunii pe motivul încălcării de către reclamanta-recurentă SRL „Lavender Oil” a termenului de adresare în instanța de judecată.

Or, din materialele dosarului, inclusiv din referința depusă, cât și în cadrul dezbaterilor judiciare în prima instanță și în instanța de apel, reprezentantul intimatei-pârâte Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nu a invocat omiterea de către recurenta-reclamanta a termenului de prescripție pentru adresarea în instanța de contencios administrativ, tardivitatea fiind invocată contrar normelor de drept, din oficiu de instanța de apel.

Colegiul reține că, invocarea prescripției este un mijloc de apărare propriu doar autorității în favoarea căreia a curs prescripția, adică la caz – a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură și respectiv doar ultima era în drept de a invoca împlinirea termenului prescripției, instanța de apel nefiind în drept de a-l invoca din oficiu. Or, instanța urmează să asigure garanții reale și efective părților de a-și realiza drepturile sale, însă nu să le substituie.

Referitor la argumentele instanței de apel precum că administratorul intimatei-apelante SRL „Lavender Oil” Ion Macari a cunoscut despre refuzul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nr. 278/02 din 31 iunie 2014 cel puțin la data de 10 februarie 2016 când a fost audiat în calitate de bănuț, însă necătând la aceasta, acțiunea în instanța de contencios administrativ a depus-o la 7 noiembrie 2018, adică peste 4 ani, ceea ce denotă că SRL „Lavender Oil” a încălcat termenul de adresare în instanța de judecată, acestea sunt neîntemeiate, în situația în care prin răspunsul din 25 septembrie 2018 a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură, cererea prealabilă din 18 septembrie 2018 a SRL „Lavender Oil” a fost respinsă ca neîntemeiată, adică autoritatea publică a oferit un răspuns asupra cererii prelabile în fond și nu a invocat omiterea termenului de depunere a cererii prelabile. Astfel cererea prealabilă a fost depusă în termen.

În asemenea circumstanțe și ținând cont de faptul că Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură nu a invocat încălcarea termenului inclusiv de adresare în instanța de judecată, instanța de apel era obligată a se expune asupra fondului cauzei, condiție însă ce nu se atestă la caz, motiv pentru care recursul urmează a fi admis, decizia recurată casată, iar cauza remisă la rejudecare, în aceiași instanță, în alt complet de judecată. Or, stingerea dreptului la acțiune nu poate fi opusă decât de către beneficiarul prescripției împlinite.

În consecință, se stabilește că concluzia instanței de apel cu privire la inadmisibilitatea acțiunii ca fiind depusă cu încălcarea termenului de adresare în instanța de judecată este neîntemeiată, fiind cert că instanța de apel a interpretat și aplicat incorect dispozițiile legale menționate.

Un aspect important prezintă și faptul că instanța care judecă cauza își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale cauzei.

În speță, aceste circumstanțe lipsesc, or, analizând conținutul deciziei contestate, Colegiul conchide că instanța de apel examinând apelurile declarate de Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură și de SRL „Lavender Oil”, în

motivare nu s-a expus în nici un fel asupra apelului declarat de SRL „Lavender Oil”, circumstanțe ce indică la examinarea unilaterală a cauzei, ce constituie o încălcare a dreptului recurentei de a se bucura de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, precum și a principiului egalității armelor în proces.

Ca consecință, aceste circumstanțe sunt apreciate de către Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție drept erori judiciare, care nu pot fi corectate de către instanța de recurs. Or, instanța de apel nu s-a expus asupra fondului cauzei.

Din considerentul că examinarea per ansamblu a cauzei în ordine de apel a avut loc în mod incomplet și fără o apreciere și elucidare corespunzătoare a circumstanțelor cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este întemeiat, iar decizia instanței de apel urmează a fi casată cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 258 alin (3), 248 alin. (1) lit. d) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Lavender Oil”.

Se casează integral decizia din 6 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Lavender Oil” împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cu privire la anularea refuzului, dispunerea examinării dosarului și obligarea acordării și achitării sprijinului financiar, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh

Svetlana Filincova

Iurie Bejenaru